

2.7. TONUTÍ

TONUTÍ JE DUŠENÍ V DŮSLEDKU PONOŘENÍ DO VODY ČI JINÉ KAPALINY

VYVOLÁVAJÍCÍ PŘÍČINY:

- nehoda při koupání či jiných aktivitách na vodě
- proboření ledu
- nehoda plavidel
- pracovní úraz

TYPICKÉ PŘÍZNAKY:

- bezvědomí (porucha vědomí) následující pobyt ve vodě či pod vodní hladinou
- promodráání kůže a sliznic
- bublavé dýchání, kašel, zvracení

ČÍM JE POSTIŽENÝ OHROŽEN?

- vdechnutím vody dochází k dušení a následně k zástavě krevního oběhu
- podchlazením

ČEHO POTŘEBUJEME DOCÍLIT?

- vytažení tonoucího na břeh či jinou pevnou podložku (záchranné plavidlo)
- co nejrychlejšího zahájení umělého dýchání a stlačování hrudníku
- co nejrychlejšího příjezdu záchranné služby

POSTUP PRVNÍ POMOCI:

- prioritu má vždy zachování bezpečnosti zachránce
- zachránce přivolá nebo zajistí přivolání zdravotnické záchranné služby (případně i ostatních tísňových složek), jakmile spatří tonutí

Vytažení tonoucího z vody:

- zachránce se pokusí zachránit tonoucího, aniž musí vstoupit do vody (podáním větve, hozením lana, záchranného kruhu), případně pro jeho záchranu využije loďku
- musí-li zachránce vstoupit do vody, zajistí se přitom pokud možno lanem ze břehu
- pokud je to možné a je-li k tomu vyškolen, zahájí zachránce umělé dýchání ještě ve vodě

▪ pokud postižený nereaguje

- zachránce volá na tísňovou linku (nevolal-li již někdo další) dle standardu 1.3. *Přivolání odborné pomoci* a zapne hlasitý odposlech, v průběhu hovoru podle pokynů operátora tísňové linky zjišťuje, zda je u postiženého přítomno normální dýchání (pokud je zachránce trénovaný v provádění základní neodkladné resuscitace, tak může již v průběhu volání kontrolovat přítomnost dýchání a eventuálně i zahájit resuscitaci)
- **a nedýchá normálně**
- zahájí zachránce resuscitaci 5 umělými vdechy, poté pokračuje v poměru 30 stlačení hrudníku ku 2 umělým vdechům a pokračuje v resuscitaci podle standardu 2. 1. *Základní neodkladná resuscitace dospělých*,
- vytékání žaludečního obsahu je během oživování tonoucích časté; pokud zcela znemožňuje umělé dýchání, otočí zachránce postiženého na bok a odstraní obsah dutiny ústní
- resuscitace samotným stlačováním hrudníku je u tonoucích málo účinná a neměla by být používána

- **a dýchá normálně**
  - záchránce postupuje podle standardu 2.4. *Bezvědomí*, uloží postiženého do zotavovací polohy na boku a nadále trvale sleduje, zda normálně dýchá
  - záchránce přikryje postiženého přikrývkou nebo izotermickou fólií

- **pokud postižený reaguje**
  - umožní mu záchránce zaujmout polohu, která postiženému nejvíce vyhovuje
  - brání záchránce podchlazení, přikryje postiženého přikrývkou nebo izotermickou fólií
  - zavolá záchrance zdravotnickou záchrannou službu

Poranění krční páteře při tonutí:

- poranění krční páteře není při tonutí časté
- lze ho předpokládat při rizikových aktivitách (skoky do vody, vodní lyže) nebo přítomnosti rizikových faktorů (známky úrazu, opilost)
- je-li podezření na možnost poranění krční páteře, pokusí se záchránce omezit násilné pohyby hlavou při záchrane tonoucího
- použití fixačních límců pro laické záchránce není doporučeno
- jakékoli pokusy omezit pohyby krční páteře nesmí zdržet zahájení resuscitace